

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा –एप्रिल - 2019

कक्षा – आचार्य: (SEM-2)

प्रश्नपत्रम् – 2

गुणाः –70

विषयः – पुराणेतिहासः

कोड –C.C.4.2.4

समयः - 11 तः 2 पर्यन्तम्

दिनाङ्कः –11/04/2019

सन्दर्भग्रन्थः – शान्तिपर्व 50-100

प्रथमान्विति: (Unit-1)

प्रश्न:-1 सप्रसङ्गं कस्याप्येकस्य विवेचनं विधीयताम् ।

05

(1) सत्त्वस्थं च मनो नित्यं तव भीष्म भविष्यति ।

रजस्तमोभ्यां रहितं धनैर्मुक्त इवोड्ग्राट् ॥

(2) लोकरञ्जनमेवात्र राज्ञां धर्मः सनातनः ।

सत्यस्य रक्षणं चैव व्यवहारस्य चार्जवम् ॥

प्रश्न:-2 राजधर्मवर्णनं यथाग्रन्थं विधीयताम् ।

10

अथवा

पृथुचरित्रं यथाग्रन्थं सविस्तरं विलिख्यताम् ।

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

प्रश्न:-3 सप्रसङ्गं कस्याप्येकस्य विवेचनं विधीयताम् ।

05

(1) मातापित्रोर्हि शुश्रूषा कर्तव्या सर्वदस्युभिः ।

आचार्यगुरुशुश्रूषा तथैवाश्रमवासिनाम् ॥

(2) गुणवन्तो महोत्साहा धर्मज्ञाः साधवश्च ये ।

संदधीत नृपस्तैश्च राष्ट्रं धर्मेण पालयन् ॥

प्रश्न:-4 शान्तिपर्वणि दण्डनीतिविवेचनं सविस्तरं विधीयताम् ।

10

अथवा

युधिष्ठिरविरक्तिवर्णनं यथाग्रन्थं विलिख्यताम् ।

तृतीयान्विति: (Unit-3)

प्रश्न:-5 सप्रसङ्गं कस्याप्येकस्य विवेचनं विधीयताम् ।

05

(1) तस्मिन् कुर्वीत विश्वासं राज्ञा कस्याञ्चिदापदि ।

तापसेषु हि विश्वासमपि कुर्वन्ति दस्यवः ॥

(2) दानमेव हि सर्वत्र सा नवेनानभिजल्पितम् ।

न प्रीणयति भूतानि निर्व्यञ्जनमिवाशनम् ॥

प्रश्न:-6 कालकवृक्षीयमुनेः उपाख्यानं सविस्तरं यथाग्रन्थं विलिख्यताम् ।

10

अथवा

मन्त्रिलक्षणानि यथाग्रन्थं सविस्तरं लिखत ।

प्रश्न:-7 कस्यचिदेकस्य पद्यस्य ससन्दर्भप्रसङ्गपूर्वकं व्याख्यानं कुरुत ।

05

(1) न वेदानधिगच्छन्ति व्रतवन्तो द्विजातयः ।

न यज्ञांस्तन्वते विप्रा यदा पापो न वार्यते ॥

(2) यस्य योधाः सुसंतुष्टा सान्विताः सूपधास्थिताः ।

अल्पेनापि स दण्डेन महीं जयति पार्थिवः ॥

प्रश्न:-8 शान्तिपर्वगतां युद्धनीतिं विलिख्य क्षत्रियकर्तव्यानि लिखत ।

10

अथवा

इन्द्र-अम्बरीषसंवादं यथाग्रन्थं विवेचयत ।

चतुर्थान्विति: (Unit-4)

प्रश्न:-9 दशानां लघूत्तराणि लिखत ।

10

(1) नाभागिः नाम कः?

(2) देवराजः नाम कः ?

(3) वस्त्राणां मलं कः हरति?

(4) उत्तथ्येन कः उपदिष्टः ?

(5) पितामहः नाम कः ?

(6) धर्मराजः नाम कः ?

(7) शक्रः नाम कः ?

(8) मृदुदण्डाः कृपालवः के भवन्ति ?

(9) कालकवृक्षीयः कः आसीत् ?

(10) देवर्षिः कः प्रोक्तः ?

(11) मित्राणां कति प्रकाराः प्रोक्ताः ?

(12) द्विजः – इत्यस्य कोऽर्थः?

(13) मुचुकुन्दस्य केन राज्ञा सह संवादः अजायत ?

(14) कीदृशः पुरोहितः कार्यः?

(15) कः कोसलनरेशः अवर्तत ?